

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
15 iulie 2025**

**Probă scrisă
ISTORIE**

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

I. TÊTEL

(30 punct)

A. Olvassa el figyelmesen az alábbi forrást:

„Az első pun háború tétje Szicília volt. Mivel Szicíliában a karthágóiak előretörése nyugtalanította őket, i.e. 264-ben a rómaiak úgy döntöttek, hogy csapatokat küldenek a szigetre, azzal a céllal, hogy támogassák [...] az italicus zsoldosokat (mamertinek). Nagy volt a nyílt összecsapás kockázata Karthágóval, de Rómában a Szenátus azok nyomásának volt alárendelve, akik Sziciliát szerették volna meghódítani: nagy földbirtokosoknak, akik új földeket és rabszolgákat szeretnének meghódítani, azoknak, akik a hadsereget támogatták, a vállalkozóknak, akik a különböző középületeket kiviteleztek, és munkásoknak, valamint mesterembereknek, akik a hadjáratoknak köszönhetően tudtak megélni. [...] »A háborút támogatók« győztek, kitört a háború a két mediterrán hatalom között. »

(S. Bernstein, P. Milza, *Istoria Europei*)

A fenti forrásból kiindulva válaszoljon az alábbi követelményekre:

1. Írjon egy történelmi ok-okozati összefüggést az adott szöveg két információját felhasználva, határozza meg mindkét információ szerepét! (*ok*, illetve *okozat*) **1 pont**
2. Említse meg az i.e. 60-ban, a Római Köztársaságban megalakított triumvirátus egy okát és két következményét! **3 pont**
3. Mutassa be az i.e. IV. századi Makedónia görög világban való felemelkedésének egy katonai és egy diplomáciai következményét! **4 pont**
4. Mutasson be egy hasonlóságot és egy különbséget az i.e. VI–V. századi görög világ és az V–IV. századi római állam között! **4 pont**
5. Elemesse két történelmi esemény bemutatásával Nagy Károly szerepét a középkori Európa politikai fejlődésében! **5 pont**

B. Olvassa el az alábbi kijelentést:

„Európa Vasfüggönytől nyugatra eső részén a háború utáni négy évtized olyan látványos gazdasági és társadalmi javulást hozott, amelynek alapja az alkotmányos törvényesség és a politikai béke volt.”

(P. Johnson, *O istorie a lumii moderne 1920-2000*)

Érveljen egy-két oldal terjedelemben a fenti kijelentésre vonatkozó nézőpontja mellett három történelmi esemény bemutatásával!

Megjegyzés! Pontot ér a nézőpont megfogalmazása, a történelmi események, illetve ezek két-két jellemzőjének megadása, az ok-okozatot kifejező szavak használata, a szakszerű történelmi nyelvezet alkalmazása, a kronológiai-logikai sorrend betartása, az érvelés szerkezete és a terjedelmi keretek betartása. **13 pont**

II. TÊTEL

(30 punct)

Dolgozzon ki három–öt oldal terjedelemben egy, a XIX. században, a Kárpátokon (Carpați) belüli és Kárpátokon kívüli román térség fejlődésére vonatkozó szintézist, figyelembe véve az alábbiakat:

- említse meg a román térségben végrehajtott két kulturális tevékenységet a XIX. század első feléből, valamint ezek egy-egy következményét;
- említse meg két történelmi tettet, amelyek Erdélyben (Transilvania) bontakoztak ki 1848-ban, és mutasson be egy hasonlóságot és egy különbséget ezek között;
- említse meg két történelmi tettet, amelyek a Kárpátokon kívüli román térségben zajlottak 1856–1857 között, és említse meg ezek egy-egy sajátosságát;
- mutassa be az 1860–1863, illetve 1880–1884 közötti román állam belpolitikáját, felhasználva két-két történelmi tettet mindkét periódusból;
- említse meg két történelmi tettet, amelyek által a román állam részt vesz a XIX. század nyolcadik évtizedének nemzetközi kapcsolataiban és ezek egy-egy sajátos okát.

Megjegyzés: Pontot ér az ok-okozati összefüggés kiemelése, a történelmi események időrendi/logikai sorrendjének betartása, a megfelelő történelmi nyelvezet használata, a kidolgozott szintézis felépítése és a terjedelmi követelmény betartása.

III. TÉTEL

(30 pont)

A következő részletek a történelem tantervből származnak:

A. *Competențe specifice*

- 1.1. Utilizarea coordonatelor de timp și spațiu în prezentarea faptelor și proceselor istorice
2.2. Explorarea surselor istorice prin utilizarea instrumentelor specifice gândirii critice

Domenii de conținut	Conținuturi și studii de caz
1. Lumea la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea	- Primul Război Mondial. Evoluția alianțelor. Fronturile de luptă Studii de caz: <ul style="list-style-type: none"> Revoluția industrială și războiul. Noul armament și victimele lui Viața în tranșee și frontul de acasă România și Primul Război Mondial - Tratatul de pace. Noua hartă a Europei

(Programa școlară pentru disciplina Istorie, clasa a VII-a, OMENCȘ nr. 3393 / 28.02.2017)

B. *Competențe specifice*

Conținuturi
1.2. Evidențierea relației cauză – efect într-o succesiune de evenimente sau procese istorice 2.4. Analiza critică a acțiunii personalităților și grupurilor umane în diverse contexte
RELAȚIILE INTERNAȚIONALE <u>Expansiunea europeană</u> <ul style="list-style-type: none">
Probleme de atins: Călătorii și descoperirea noilor lumi, imperii coloniale în secolele XVI-XVII

(Programa școlară pentru clasa a IX-a – Istorie, OMECT nr. 3458/09.03.2004)

1. Mutassa be az **A** és **B** részletekre vonatkozó sajátos kompetenciák kialakítását/fejlesztését, az alábbi szempontok alapján:

- példával mutassa be az **A részletből** vett sajátos kompetencia kialakítását/fejlesztését (nevezze meg a fejleszteni kívánt kompetenciát, az oktatási módszert, az osztály szervezésének módját és a tanulóknak adott három feladatot a **Tartalmakból és esettanulmányokból** vett történelmi információ felhasználásával);
- példával mutassa be az **B részletből** vett sajátos kompetencia kialakítását/fejlesztését (nevezze meg a fejleszteni kívánt kompetenciát, az oktatási módszert, mást, mint az **A** részletben, két didaktikai eszközt és a tanulóknak adott három feladatot a **Tartalmakból** vett történelmi információ felhasználásával).

2. Értékelje az **A** és **B** részletekben található sajátos kompetenciákat, az alábbi szempontok alapján:

- említsen meg a félobjektív itemek használatának egy előnyét;
- tervezzen meg egy félobjektív itemet, amely megfelelő az **A részben** található sajátos kompetencia értékeléséhez, megnevezve az értékelt kompetenciát, megnevezve az item típusát, a **Tartalmakból és esettanulmányokból** vett történelmi információ felhasználásával;
- tervezzen meg egy szubjektív itemet, amely megfelelő a **B részben** található sajátos kompetencia értékeléséhez, nevezze meg az értékelt kompetenciát, és az item típusát, a **Tartalmakból** vett történelmi információ felhasználásával.

Megjegyzés: Az 1. és 2. alpontok esetén pontot ér a történelmi információ tudományos helyessége, valamint az itemeknek megfelelő válaszok megadása.